

NBP

Narodowy Bank Polski

Sierpień – wrzesień 2018 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Sierpień – wrzesień 2018 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Wydział Integracji Europejskiej Departamentu Zagranicznego
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej
Warszawa, 2018 r.

Najważniejsze w tych miesiącach

- **Orędzie o stanie Unii Europejskiej**

Podczas wygłoszonego 12 września 2018 r. orędzia o stanie Unii Europejskiej (UE) przewodniczący Komisji Europejskiej (KE) podsumował cztery lata pracy obecnego składu KE oraz przedstawił priorytety na ostatni rok tej kadencji. W swoim wystąpieniu w Parlamencie Europejskim (PE) w Strasburgu Jean-Claude Juncker postulował m.in. wzmocnienie międzynarodowej roli euro i zwiększenie skuteczności przeciwdziałania praniu pieniędzy.

[więcej w pkt 1.1](#)

- **Nieformalne posiedzenie szefów rządów i państw w Salzburgu**

W dniach 19–20 września br. w Salzburgu odbyło się nieformalne posiedzenie szefów rządów i państw. Głównymi tematami, które omawiano podczas spotkania, były: bezpieczeństwo wewnętrzne, migracje oraz kwestie związane z wyjściem Wielkiej Brytanii z UE. Zaplanowano, że podczas posiedzenia 18–19 października br. Rada Europejska zdecyduje, czy zwoła nadzwyczajny szczyt w listopadzie, podczas którego umowa wyjścia mogłaby zostać sfinalizowana.

[więcej w pkt 4.1](#)

- **Posiedzenie Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego**

W trakcie wrześniowego posiedzenia Rada Generalna Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) omówiła zagrożenia dla systemu finansowego w UE oraz kwestie związane z monitorowaniem sytuacji na rynkach instrumentów pochodnych w UE. Przyjęła również raport dotyczący instrumentów polityki makroostrożnościowej dla sektora ubezpieczeń, który ma zostać opublikowany w najbliższych miesiącach. Ponadto wybrano: wiceprzewodniczącego ESRB, nowego członka Komitetu Sterującego oraz 12 członków Doradczego Komitetu Naukowego (Advisory Scientific Committee, ASC).

[więcej w pkt 6.2](#)

Spis treści

1. Komisja Europejska	4
1.1. Orędzie o stanie Unii Europejskiej	4
1.2. Rewizja rozporządzeń o Europejskich Urzędach Nadzoru w celu wzmocnienia nadzoru finansowego w UE pod kątem zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu	5
2. Rada Unii Europejskiej	7
2.1. Nieformalne posiedzenie Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych w dniach 7–8 września 2018 r.	7
3. Eurogrupa	8
3.1. Posiedzenie Eurogrupy 7 września 2018 r.	8
4. Rada Europejska	9
4.1. Nieformalne spotkanie szefów rządów i państw w Salzburgu	9
5. Europejski Bank Centralny	10
5.1. Publikacja skonsolidowanych danych bankowych	10
5.2. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej	10
5.3. Przebieg programu skupu aktywów	11
5.4. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	11
5.5. Wprowadzenie do obiegu nowych banknotów o nominałach 100 i 200 euro	12
6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego	13
6.1. Monitor równoległego systemu bankowego	13
6.2. Posiedzenie Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego	13
7. Inne	15
7.1. Zakończenie programu pomocy stabilizacyjnej dla Grecji	15
Zapowiedzi wydarzeń w październiku 2018 r.	16
Wykaz skrótów	17
Autorzy i źródła	19

1. Komisja Europejska

1.1. Orędzie o stanie Unii Europejskiej

Przewodniczący KE [wygłosił](#) 12 września 2018 r. na forum PE orędzie o stanie UE. Jean-Claude Juncker podsumował cztery lata pracy obecnej KE oraz przedstawił priorytety na ostatni rok kadencji. Wśród głównych postulatów przewodniczącego KE dotyczących spraw gospodarczych i finansowych znalazły się m.in.:

- kontynuowanie prac nad osiągnięciem porozumienia w sprawie wyjścia Wielkiej Brytanii z UE;
- zwiększenie skuteczności przeciwdziałania praniu pieniędzy przez:
  - wzmocnienie Europejskich Urzędów Nadzoru (European Supervisory Authorities, ESAs), w tym przede wszystkim zwiększenie uprawnień Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (European Banking Authority, EBA),
  - zintensyfikowanie współpracy i poprawę przepływu informacji między organami nadzoru i organami przeciwdziałającymi praniu pieniędzy¹;
- zbudowanie nowego partnerstwa z Afryką, w tym zawiązanie sojuszu na rzecz zrównoważonych inwestycji i zatrudnienia;
- zwiększenie skuteczności inwestycji zewnętrznych UE dzięki poprawie nadzoru i ułatwieniu współpracy w ramach istniejącej architektury finansowej UE, a także utworzeniu platformy inwestycji zagranicznych w ramach kolejnych wieloletnich ram finansowych UE;
- osiągnięcie porozumienia w sprawie przyszłego budżetu UE przed wyborami do PE;
- wzmocnienie międzynarodowej roli euro, również przez zakończenie prac nad pogłębieniem unii gospodarczej i walutowej (UGW);
- ratyfikacja umowy o partnerstwie UE z Japonią.

Podczas wygłoszonego 12 września br. orędzia o stanie UE przewodniczący KE podsumował cztery lata pracy obecnego składu KE oraz przedstawił priorytety na ostatni rok tej kadencji. W swoim wystąpieniu w PE w Strasburgu Jean-Claude Juncker postulował m.in. wzmocnienie międzynarodowej roli euro i zwiększenie skuteczności przeciwdziałania praniu pieniędzy.

Ponadto w swoim wystąpieniu Jean Claude Juncker zapowiedział m.in.:

---

¹ Więcej na ten temat w punkcie [1.2](#).

- wzmocnienie unijnej polityki zagranicznej dzięki umożliwieniu głosowania większością kwalifikowaną w odniesieniu do określonych obszarów stosunków zewnętrznych UE (m.in. praw człowieka, misji cywilnych);
- dalsze działania w ramach walki z terroryzmem oraz prace nad Europejskim Funduszem Obronnym;
- wzmocnienie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, dalszy rozwój Agencji UE ds. Azylu i inne działania w obszarze migracji;
- rezygnację ze zmiany czasu (każdy kraj będzie mógł zdecydować, który czas, zimowy czy letni, stosuje);
- przyjęcie środków mających chronić unijne procedury demokratyczne przed manipulacjami ze strony państw trzecich;
- dalsze działania KE w celu zapewnienia poszanowania praworządności w państwach członkowskich.

Przedstawione przez przewodniczącego Junckera kwestie zostały szczegółowo omówione w [informacjach](#) opublikowanych przez KE w związku z wygłoszonym orędziem.

1.2. Rewizja rozporządzeń o Europejskich Urzędach Nadzoru w celu wzmocnienia nadzoru finansowego w UE pod kątem zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu

KE [zapropnowała](#) 12 września br. [nowelizację](#) rozporządzeń o ESAs w celu wzmocnienia nadzoru finansowego w UE i uszczelnienia systemu bankowego i rynków kapitałowych tak, by skuteczniej zwalczać incydenty związane z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu na terenie UE.

Głównym elementem propozycji KE jest nadanie EBA głównej, koordynacyjnej roli w przeciwdziałaniu praniu pieniędzy w systemie finansowym UE. Dodatkowo miałyby zostać wzmocnione uprawnienia EBA tak, aby mógł zapewnić, że ryzyko związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy jest prawidłowo i efektywnie monitorowane przez odpowiednie organy krajowe oraz że organy te współpracują ze sobą i wymieniają informacje.

Projekt nowelizacji ma na celu m.in.:

- zapewnienie, że naruszenia zasad przeciwdziałania praniu pieniędzy będą konsekwentnie badane; EBA będzie miał prawo wystąpić do właściwych organów nadzoru odpowiedzialnych za przeciwdziałanie praniu pieniędzy z wnioskiem, by zbadały określone naruszenie oraz rozważyły ukierunkowane działanie, takie jak sankcje;
- zapewnienie, że krajowe organy nadzoru odpowiedzialne za przeciwdziałanie praniu pieniędzy działają zgodnie z regulacjami UE i prawidłowo współpracują z innymi organami nadzoru; według projektu KE kompetencje EBA miałyby zostać wzmocnione w ten sposób, że

w wypadku bierności krajowych organów nadzoru EBA mógłby wydawać decyzje bezpośrednio podmiotom sektora finansowego;

- poprawę jakości nadzoru przez propagowanie spójnych praktyk nadzorczych oraz okresowe przeprowadzanie ocen właściwych organów krajowych i ocen ryzyka;
- umożliwienie gromadzenia informacji na temat rodzajów ryzyka związanego z praniem pieniędzy oraz wspieranie wymiany tych informacji między krajowymi organami do spraw przeciwdziałania praniu pieniędzy a organami ostrożnościowymi w ramach tzw. centrów danych;
- usprawnienie współpracy z krajami spoza UE;
- ustanowienie nowego stałego komitetu, w którego skład wchodziłoby przedstawiciele krajowych organów odpowiedzialnych za przeciwdziałanie praniu pieniędzy.

KE zaprezentowała również strategię, której celem jest usprawnienie wymiany informacji i zwiększenie współpracy pomiędzy organami ostrożnościowymi a organami odpowiedzialnymi za przeciwdziałanie praniu pieniędzy. Według KE istotne jest, aby ESAs, w szczególności EBA, wydały właściwym organom nadzoru wytyczne, by w swoich działaniach uwzględniały kwestie związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy, co miałyby się przyczynić do zapewnienia zbieżności praktyk nadzorczych.

2. Rada Unii Europejskiej

2.1. Nieformalne posiedzenie Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych w dniach 7–8 września 2018 r.

Podczas nieformalnego posiedzenia Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych (Economic and Financial Affairs Council, Ecofin) prezesi banków centralnych i ministrowie finansów dyskutowali o skutkach potencjalnego wzrostu stóp procentowych Europejskiego Banku Centralnego (EBC) dla stabilności finansowej oraz o potencjalnych korzyściach i ryzyku dla gospodarki związanych z kryptowalutami.

Przedmiotem dyskusji Rady w składzie ograniczonym do ministrów finansów były natomiast propozycje dotyczące wybranych elementów przyszłych wieloletnich ram finansowych, tj. programu InvestEU oraz programu wspierania reform i europejskiego instrumentu stabilizacji inwestycji². Omówiono także wyniki dotychczasowych dyskusji technicznych dotyczących ustanowienia podatku od usług cyfrowych oraz opodatkowania osób prawnych, których obecność na rynku cyfrowym jest znacząca.

---

² Więcej informacji na temat propozycji KE dotyczącej utworzenia programu wspierania reform i europejskiego instrumentu stabilizacji inwestycji w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z maja 2018 r.

3. Eurogrupa

3.1. Posiedzenie Eurogrupy 7 września 2018 r.

Ministrowie zgromadzeni na posiedzeniu Eurogrupy 7 września 2018 r. dyskutowali na temat wyników szczytu strefy euro, który odbył się 29 czerwca br. Dyskusja dotyczyła działań podjętych po czerwcowym posiedzeniu, kiedy Sprawozdanie z posiedzenia Komitetu Stałych Przedstawicieli COREPER w dniu 19 października 2018 r. (art. 50) uzgodniono, że Eurogrupa będzie kontynuować debatę nad wszystkimi kwestiami dotyczącymi pogłębienia UGW. Członkowie Eurogrupy uzgodnili, że podczas posiedzeń analizowane będą poszczególne zagadnienia związane z pogłębieniem UGW w ramach przygotowań do grudniowego szczytu strefy euro. Wśród priorytetowych zagadnień znalazło się m.in. określenie zakresu zadań „wspólnego mechanizmu zabezpieczającego” (tzw. *common backstop*) dla jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*Single Resolution Fund, SRF*). Jego zapewnienie powierzono Europejskiemu Mechanizmowi Stabilności (*European Stability Mechanism, ESM*).

4. Rada Europejska

4.1. Nieformalne spotkanie szefów rządów i państw w Salzburgu

W dniach 19–20 września 2018 r. w Salzburgu odbyło się nieformalne spotkanie szefów rządów i państw. Dotyczyło ono trzech tematów: migracji, bezpieczeństwa wewnętrznego oraz brexitu. Odnotowano, że liczba migrantów o nieuregulowanym statusie, którzy przybywają do UE, spada. Przywódcy podjęli decyzję o zacieśnieniu współpracy z państwami trzecimi, w tym z Egiptem, oraz o zorganizowaniu szczytu z państwami Ligi Arabskiej w lutym 2019 r. W kwestii bezpieczeństwa wewnętrznego stwierdzono, że potrzebne jest szersze przeciwdziałanie różnym formom przestępczości, manipulacji i dezinformacji w cyberprzestrzeni. Zdecydowano również o wzmocnieniu Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex) oraz o prowadzeniu dalszego dialogu w zakresie rozwoju Frontexu.

W dniach 19–20 września br. w Salzburgu odbyło się nieformalne posiedzenie szefów rządów i państw. Głównymi tematami, które omawiano podczas spotkania, były: bezpieczeństwo wewnętrzne, migracje oraz kwestie związane z wyjściem Wielkiej Brytanii z UE. Podczas posiedzenia 18–19 października br. Rada Europejska zdecyduje, czy zwoła nadzwyczajny szczyt w listopadzie, podczas którego umowa wyjścia mogłaby zostać sfinalizowana.

W sprawie wyjścia Wielkiej Brytanii z UE szefowie państw i rządów jednomyślnie uzgodnili, że: (i) bez solidnego, funkcjonalnego i prawnie wiążącego rozwiązania dla Irlandii i Irlandii Północnej osiągnięcie porozumienia nie jest możliwe, (ii) negocjowana obecnie deklaracja polityczna w sprawie przyszłych stosunków powinna zapewniać maksymalną klarowność relacji między UE a Wielką Brytanią oraz (iii) Rada Europejska podczas posiedzenia 18–19 października br. zdecyduje, czy należy zorganizować nadzwyczajny szczyt w listopadzie br., podczas którego porozumienie mogłoby zostać sfinalizowane.

5. Europejski Bank Centralny

5.1. Publikacja skonsolidowanych danych bankowych

Dnia 29 sierpnia 2018 r. EBC [opublikował](#) skonsolidowane dane bankowe (*consolidated banking data*, CBD) obejmujące pierwszy kwartał 2018 r. CBD odnoszą się do 386 grup bankowych i 2885 instytucji kredytowych (obejmujących również oddziały i filie podmiotów zagranicznych), co pokrywa niemal 100% bilansu sektora bankowego UE. Dane zawierają wiele wskaźników związanych z rentownością i efektywnością działania, bilansem, obciążeniami aktywów, płynnością, zmianami w zakresie kredytów zagrożonych (*non-performing loans*, NPLs), adekwatnością kapitałową i wypłacalnością. Opisywane dane wskazują na zmniejszenie o 3,5% całkowitej wartości aktywów, którymi zarządzają instytucje kredytowe działające w UE (do 32,8 bln euro w ujęciu r/r). Wskaźnik NPLs badanych instytucji we wskazanym okresie obniżył się o 1,1 pkt proc., do 3,9%.

Opublikowane w sierpniu dane uwzględniają zmiany związane z aktualizacją wykonawczych standardów technicznych przez EBA. Zmiany te wynikają przede wszystkim z nowej klasyfikacji instrumentów finansowych wprowadzonej w wyniku wdrożenia Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9 (*International Financial Reporting Standards 9*, IFRS 9).

5.2. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej

W trakcie [posiedzenia](#) 13 września br. Rada Prezesów EBC ponownie zdecydowała o pozostawieniu stóp procentowych na niezmiennym poziomie. Wynoszą one odpowiednio:

- 0,00% – stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących,
- 0,25% – stopa kredytu w banku centralnym,
- -0,40% – stopa depozytu w banku centralnym na koniec dnia.

Podczas konferencji prasowej Mario Draghi [zaznaczył](#), że Rada Prezesów nadal oczekuje, że podstawowe stopy procentowe EBC pozostaną na obecnym poziomie co najmniej do lata 2019 r., a przynajmniej tak długo, jak długo będzie istniała potrzeba utrzymywania inflacji poniżej 2%, ale blisko tego poziomu, średnim okresie.

W kwestii dotyczącej programu skupu aktywów (*asset purchase programme*, APP) potwierdzono decyzję, że wolumen skupu będzie utrzymany w wysokości 30 mld euro miesięcznie do końca września br., następnie zostanie zmniejszony do 15 mld euro i w tej kwocie skup będzie prowadzony do grudnia 2018 r. Jeśli średniookresowe perspektywy inflacji znajdą potwierdzenie w aktualnych danych, program zostanie zakończony z końcem bieżącego roku. Program reinwestowania spłat kapitału z tytułu zapadających papierów wartościowych nabytych w ramach APP będzie realizowany przez dłuższy czas po zakończeniu zakupów aktywów netto.

5.3. Przebieg programu skupu aktywów

W związku z wdrożonymi programami Eurosystem dokonał [skupu aktywów](#) o wartości:

– według stanu na 31 sierpnia br.:

- 166 537 mln euro – w ramach programu skupu aktywów sektora przedsiębiorstw (CSPP),
- 2 059 246 mln euro – w ramach skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny (PSPP),
- 27 246 mln euro – w ramach programu skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (ABSPP),
- 257 144 mln euro – w ramach trzeciego programu skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP3);

– według stanu na 21 września br.:

- 169 097 mln euro – w ramach CSPP,
- 2 075 931 mln euro – w ramach PSPP,
- 26 957 mln euro – w ramach ABSPP,
- 258 784 mln euro – w ramach CBPP3.

5.4. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W ramach konsultacji projektów krajowych oraz unijnych aktów prawnych EBC opublikował w sierpniu i we wrześniu br. następujące [opinie](#):

- w sprawie irlandzkiej regulacji dotyczącej ustanowienia krajowej bazy danych roszczeń ubezpieczeniowych (CON/2018/43),
- w sprawie zmian do włoskiej reformy banków spółdzielczych (*banche popolari i banche di credito cooperativo*) (CON/2018/42),
- do projektu belgijskiej regulacji w sprawie nowych zasad zaokrąglania płatności w euro (CON/2018/41),
- do projektu niemieckiej regulacji w sprawie przekazywania danych administracyjnych na potrzeby statystyczne (CON/2018/40),
- w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia PE i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 924/2009 w odniesieniu do niektórych opłat za płatności transgraniczne w Unii oraz opłat za przeliczenie waluty (CON/2018/38),
- do projektu słowackiej regulacji zmieniającej ustawodawstwo finansowe w sprawie infrastruktury krytycznej, cyberbezpieczeństwa oraz zabezpieczonych obligacji (CON/2018/39),
- w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy PE i Rady w sprawie emisji obligacji zabezpieczonych i nadzoru publicznego nad obligacjami zabezpieczonymi oraz zmieniającej dyrektywę 2009/65/WE i dyrektywę 2014/59/UE oraz wniosku dotyczącego rozporządzenia PE

i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 odnośnie do ekspozycji w postaci obligacji zabezpieczonych (CON/2018/37),

- w sprawie przeglądu ostrożnościowego traktowania firm inwestycyjnych (CON/2018/36),
- w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia PE i Rady ustanawiającego program wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program Perykles IV) (CON/2018/35).

5.5. Wprowadzenie do obiegu nowych banknotów o nominałach 100 i 200 euro

Na 28 maja 2019 r. zaplanowano wprowadzenie do obiegu nowych banknotów o nominałach 100 euro i 200 euro, zaprezentowanych przez EBC 17 września br. Są to ostatnie, po banknotach o nominałach 5, 10, 20 i 50 euro, banknoty z serii Europa.

Zmiany w szacie graficznej obu banknotów, wzorem poprzednich, mają na celu wprowadzenie lepszych zabezpieczeń przed fałszerstwami niż na banknotach z poprzedniej serii. Na obu nominałach umieszczono nowy element – hologram z satelitami (małymi symbolami € wokół cyfr nominału) w górnej części srebrnego paska. Dodatkowo, tak jak w poprzednich banknotach z tej samej serii, na obu umieszczono hologram i znak wodny z wizerunkiem Europy – postaci z mitologii greckiej – oraz szmaragdowe liczby wskazujące nominał, w których wykorzystano efekt kątowy, dający wrażenie przesuwania się promienia światła. Cyfry, w odróżnieniu od pozostałych nominałów, wzbogacono zabezpieczeniem z widocznym symbolem €. Zmieniono ponadto wysokość obu banknotów, która będzie taka jak banknotu 50 euro, przy zachowaniu różnicy w długości banknotów – im większy nominał, tym dłuższy banknot. Do zabezpieczeń nowych banknotów wprowadzono także nowe, udoskonalone elementy odczytywane przez urządzenia gotówkowe i testery. Tak jak na pozostałych banknotach z serii Europa umieszczono również elementy wyczuwalne dotykem, przeznaczone dla osób niewidomych i niedowidzących.

Nowe banknoty mają funkcjonować w obiegu równoległe ze starymi, które będą z niego stopniowo wycofywane.

6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

6.1. Monitor równoległego systemu bankowego

ESRB opublikowała 10 września 2018 r. trzecią edycję *Monitora równoległego sektora bankowego* (*Shadow Banking Monitor*). Zawarła w nim ocenę zmian strukturalnych, które wystąpiły w sektorze *shadow banking* w 2017 r., oraz przegląd najważniejszych zagrożeń związanych z działalnością podmiotów tego sektora. W raporcie zwrócono uwagę na możliwość zmaterializowania się ryzyka płynności, wynikającego głównie z niedopasowania terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów, oraz ryzyka związanego z dźwignią w przypadku niektórych typów funduszy inwestycyjnych. Wskazano także, że otwarte fundusze inwestycyjne wydłużają terminy zapadalności posiadanych aktywów, notuje się też wzrost udziału niepłynnych aktywów w aktywach ogółem tych instytucji. Jako inne źródło ryzyka wskazano wzrost powiązań między podmiotami w systemie finansowym oraz łączące się z tym ryzyko zarażania zarówno w samym sektorze *shadow banking*, jak i między poszczególnymi sektorami systemu finansowego, także w wymiarze transgranicznym. W tym kontekście podkreślono, że istotna jest skala powiązań banków europejskich z równoległym systemem bankowym – powiązania te wiążą się z rosnącą skalą hurtowego finansowania banków przez niebankowe podmioty finansowe w strefie euro, a także ze znacznym finansowaniem systemu równoległego przez banki. Omówiono także ryzyko procykliczności, dźwigni oraz płynności, wynikające ze stosowania instrumentów pochodnych oraz transakcji finansujących zabezpieczonych papierami wartościowymi. Wskazano również na istotne utrudnienie oceny ryzyka w sektorze *shadow banking* spowodowane lukami w dostępie do danych źródłowych dla niektórych rodzajów instytucji finansowych. Brak zweryfikowanych danych ogranicza monitorowanie i ocenę ryzyka związanego zarówno z tymi podmiotami, jak i całym sektorem.

6.2. Posiedzenie Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego

Podczas *posiedzenia*, które odbyło się 27 września br., Rada Generalna ESRB odnotowała, że zagrożenia dla stabilności systemu finansowego UE utrzymują się na podwyższonym poziomie, a główne ryzyko wiąże się z potencjalnym przeszacowaniem stóp zwrotu na rynkach finansowych. ESRB opublikowała ponadto kolejną, dwudziestą piątą, edycję *risk dashboard*, która zawiera zestawienie wskaźników ilościowych i jakościowych ilustrujących sytuację systemu finansowego w UE.

W trakcie wrześniowego posiedzenia Rada Generalna ESRB omówiła zagrożenia dla systemu finansowego w UE oraz kwestie związane z monitorowaniem sytuacji na rynkach instrumentów pochodnych w UE. Przyjęła również raport dotyczący instrumentów polityki makroostrożnościowej dla sektora ubezpieczeń; ma on zostać opublikowany w najbliższych miesiącach. Ponadto wybrano:

*wiceprzewodniczącego ESRB, nowego członka Komitetu Sterującego oraz
12 członków ASC.*

Rada Generalna omówiła także kwestie związane z monitorowaniem sytuacji na rynkach instrumentów pochodnych w UE, w którym wykorzystuje się informacje dostępne dla ESRB zgodnie z rozporządzeniem w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (*European Market Infrastructure Regulation*, EMIR).

Przedmiotem dyskusji Rady Generalnej była również kwestia identyfikacji i wykorzystania instrumentów makroostrożnościowych dla sektora ubezpieczeń. ESRB przygotowała raport na ten temat, przedstawiający propozycje działań i instrumentów służących ograniczaniu kluczowych rodzajów ryzyka systemowego dla sektora ubezpieczeniowego. Raport zostanie opublikowany w najbliższych miesiącach.

Na stanowisko wiceprzewodniczącego ESRB ponownie został wybrany Mark Carney, prezes Banku Anglii. Nowym członkiem Komitetu Sterującego został Jan Smets, prezes Narodowego Banku Belgii, który zastąpił na tym stanowisku Klaasa Knota, prezesa Banku Holandii.

Rada Generalna powołała na czteroletnią kadencję 12 nowych członków ASC. Są to: Thorsten Beck, Willem Buiters, Elena Carletti, Stephen Giovanni Cecchetti, Kathryn Dominguez, Sebnem Kalemli-Ozcan, Malcolm Kemp, Giovanna Nicodano, Lioriana Pelizzon, Isabel Schnabel, Javier Suárez, Lars Svensson. Kadencja Thorstena Becka i Lioriany Pelizzon rozpocznie się z chwilą powołania, natomiast kadencja pozostałych członków – w kwietniu 2019 r.³

---

³ Pozostali członkowie ASC to: Daniel Gros, Prasanna Gai oraz Richard Portes. Pełna lista 15 członków ASC jest dostępna na stronie [internetowej ESRB](#).

7. Inne

7.1. Zakończenie programu pomocy stabilizacyjnej dla Grecji

Dnia 20 sierpnia 2018 r. dyrektor zarządzający ESM Klaus Regling [ogłosił](#) pomyślne zakończenie przez Grecję trzyletniego programu pomocy stabilizacyjnej. W ramach trzeciego programu pomocy finansowej, który uruchomiono w sierpniu 2015 r., Grecja otrzymała pożyczki z ESM na łączną kwotę 61,9 mld euro. Warunkiem uzyskania pomocy finansowej była realizacja przez rząd grecki kompleksowego pakietu reform, mających na celu zapewnienie stabilności budżetowej, poprawę sytuacji w sektorze finansowym i zwiększenie wydajności administracji publicznej oraz przeprowadzenie istotnych zmian strukturalnych służących poprawie warunków prowadzenia działalności gospodarczej i zwiększeniu konkurencyjności. Powyższe reformy stały się podstawą trwałego ożywienia gospodarczego kraju (1,4% w 2017 r.). Od 2010 r. Grecja uzyskała pożyczki w łącznej kwocie 288,7 mld euro, w tym [256,6 mld euro](#) od partnerów europejskich i [32,1 mld euro](#) z Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW).

Wraz z zakończeniem programu pomocowego Grecja została objęta semestrem europejskim na rzecz koordynacji polityki gospodarczej i społecznej. Ponadto po zakończeniu programu monitorowane będzie opracowywanie reform uzgodnionych w ramach programu. Tym zagadnieniom była poświęcona [wizyta](#) ekspertów EBC, KE i MFW w Atenach w dniach 10–14 września br. Podczas wizyty dyskutowano na temat wyzwań stojących przed grecką gospodarką po zakończeniu programu dostosowań gospodarczych. Dialog między Grecją a instytucjami na temat priorytetów polityki gospodarczej kraju będzie kontynuowany. Pierwszy kwartalny raport nadzorczy dotyczący stanu gospodarki Grecji zostanie opublikowany w listopadzie br., wraz z jesiennym pakietem KE w ramach semestru europejskiego.

Zapowiedzi wydarzeń w październiku 2018 r.

Data	Wydarzenie
1–4 października	sesja plenarna PE
2 października	posiedzenie Rady Ecofin
9 października	posiedzenie Rady Prezesów EBC bez decyzji w sprawie polityki pieniężnej
18 października	posiedzenie Rady Europejskiej
23–24 października	posiedzenie Rady Organów Nadzoru EBA
25 października	posiedzenie Rady Prezesów EBC z decyzją w sprawie polityki pieniężnej

Wykaz skrótów

ABSPP	<i>asset-backed securities purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami
APP	<i>asset purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu aktywów
ASC	Advisory Scientific Committee, Doradczy Komitet Naukowy Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego
CBD	<i>consolidated banking data</i> , skonsolidowane dane bankowe
CBPP3	<i>covered bond purchase programme 3</i> , trzeci program Europejskiego Banku Centralnego skupu obligacji zabezpieczonych
CSPP	<i>corporate sector purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu aktywów sektora przedsiębiorstw
EBA	European Banking Authority, Europejski Urząd Nadzoru Bankowego
EBC	Europejski Bank Centralny
Ecofin	Economic and Financial Affairs Council, Rada do Spraw Gospodarczych i Finansowych
EMIR	<i>European Market Infrastructure Regulation</i> , rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji
ESAs	European Supervisory Authorities, Europejskie Urzędy Nadzoru
ESM	<i>European Stability Mechanism</i> , Europejski Mechanizm Stabilności

ESRB	European Systemic Risk Board, Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego
IFRS 9	<i>International Financial Reporting Standards 9</i> , Międzynarodowy Standardy Sprawozdawczości Finansowej 9
KE	Komisja Europejska
MFW	Międzynarodowy Fundusz Walutowy
NPLs	<i>non-performing loans</i> , kredyty zagrożone
PE	Parlament Europejski
PSPP	<i>public sector purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny
SRB	Single Resolution Board, Jednolita Rada do spraw Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji
SRF	<i>Single Resolution Fund</i> , jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji
UE	Unia Europejska
UGW	unia gospodarcza i walutowa

Autorzy i źródła

Autorzy

Komisja Europejska – Magdalena Gąsior, Weronika Lip

Rada Unii Europejskiej – Małgorzata Potocka

Eurogrupa – Maria Majkowska

Europejski Bank Centralny – Aleksandra Wesołowska

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego – Agnieszka Alińska, Martyna Mięgała

Inne – Maria Majkowska

Zapowiedzi wydarzeń w październiku 2018 r. – Magdalena Gąsior, Martyna Mięgała

Redakcja

Magdalena Gąsior, Weronika Lip, Wydział Integracji Europejskiej DZ

Źródła

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady UE, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz serwisu internetowego www.euractiv.com.

---

www.nbp.pl

